

Cuntas Leithreasa 2021

Vóta 12

Aoisliúntas agus Liúntais Scoir

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 12, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais seo, d'ullmhaigh mé an cuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2021 ar phinsin, aoisliúntas, díobhálacha ceirde agus liúntais agus aiscí eile faoi na hAchtanna Aoisliúntas, 1834 go 2004, agus reachtanna ilchineálacha eile; ar phinsin reachtúla bhreise, liúntais agus aiscí arna ndámhachtain ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe; ar tháillí maidir le teistiméirí leighis agus táillí ócáideacha do dhochtúirí; ar chúiteamh agus íocaíochtaí eile maidir le díobhálacha pearsanta; ar tháillí leis an Údarás Pinsean, agus ar tháillí gairmiúla eile agus ar íocaíochtaí ilghnéitheacha, i measc nithe eile.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa, 2021, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain.

Dlítear farasbarr €75.124 milliún a ghéilleadh don Státchiste.

Is cuid den chuntas iad an Ráiteas faoi Pholasaithe Chuntasaíochta agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1 go 6.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta, maidir le cuntais leithreasa a ullmhú, de réir mar atá leagtha amach ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i gclócláin 1 agus 9 de 2022, chun feidhme agus an cuntas á ullmhú.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, admhaím mo fhreagracht as a chinntiú go bhfuil córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais á chothabháil agus á oibriú ag an Roinn.

Feidhmítear an fhreagracht sin i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus na ndualgas eile atá orm mar Ard-Rúnaí. Ina theannta sin, ní féidir le haon chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais ach dearbhú réasúnach seachas dearbhú iomlán a thabhairt go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaraítear gach idirbheart agus go dtaifeadtar iad go cuí, agus go gcoiscítear earráidí nó mírialtachtaí ábhartha nó go n-aimseofaí iad ar bhealach tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialaithe inmheánaigh airgeadais a chothabháil agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus ar a éifeachtacht.

Seirbhísí comhroinnte

Chomhlíon mé mo chuid freagrachtaí maidir le ceanglais an chomhaontaithe bainistíochta seirbhíse atá ann idir an Oifig seo agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte le haghaidh seirbhísí próiseála agus íocaíochta pinsean a sholáthar.

Bím ag brath ar litir dearbhaithe ón Oifigeach Cuntasaíochta don Vóta le haghaidh na hOifige Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte á rá go bhfeidhmítear na rialuithe cuí agus seirbhísí comhroinnte á gcur ar fáil don Oifig seo.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe ina bhfuil na heilimintí seo a leanas i bhfeidhm.

- Sannadh freagrachtaí airgeadais ar an leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach.
- Bunaíodh socruithe tuairiscithe ar gach leibhéal ar ar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais.
- Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun teipeanna suntasacha rialaithe a thuairisciú agus chun gníomhaíocht cheartaitheach chuí a áirithiú.
- Tá Coiste Iniúcháireachta ann chun comhairle a thabhairt dom le linn dom mo chuid freagrachtaí a chomhlíonadh as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais.
- Rinneadh doiciméadú ar na nósanna imeachta le haghaidh gach príomhphróisis gnó.
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chumhdach.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Deimhním go bhfuil creat nósanna imeachta riaracháin i bhfeidhm chomh maith le tuairisciú rialta bainistíochta, lena n-áirítear deighilt dualgas agus córas tarmiligin agus cuntasachta agus, go háirithe,

- go bhfuil córas buiséadaithe cuí ann le buiséad bliantúil a gcoimeádann an lucht ardbhainistíochta é faoi athbhreithniú
- go ndéanann an lucht ardbhainistíochta athbhreithnithe rialta ar thuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla airgeadais ina léirítear feidhmíocht airgeadais i gcoinne réamhaisnéisí
- go bhfuil córas bainistíochta riosca i bhfeidhm laistigh den Roinn
- go bhfuil córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC.

Iniúcháireacht inmheánach agus Coiste Iniúcháireachta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúcháireachta inmheánaí ag an Roinn a bhfuil pearsanra atá oile go cuí inti, a fheidhmíonn de réir cairt scríofa atá faofa agam féin. Tá obair na feidhme iniúcháireachta inmheánaí bunaithe ar anailís ar na rioscaí airgeadais a bhfuil an Roinn nochta dóibh agus tá a phleananna bliantúla iniúcháireachta inmheánaí, atá faofa agam féin, bunaithe ar an anailís sin. Tá sé mar aidhm ag na pleananna sin na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn rollach thar thréimhse réasúnach. Déanaimse agus déanann an Coiste Iniúcháireachta athbhreithniú ar an bhfeidhm iniúcháireachta inmheánaí ar bhonn tréimhsiúil. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam lena chinntiú go ndéantar gníomhaíocht leantach de bhun thuarascálacha na feidhme iniúcháireachta inmheánaí.

Creat riosca agus rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag an Roinn lena ndéantar sainaitheint agus tuairisciú ar na príomhrioscaí agus na gníomhartha bainistíochta atá á ndéanamh chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí sin agus, a mhéid agus is féidir, chun iad a mhaolú.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm lena sainaitheintear na príomhrioscaí atá os comhair na Roinne agus rinneadh iad a shainaithint, a mheas agus a ghrádú de réir a dtábhachta. Déanann an Bord Bainistíochta an clár a athbhreithniú agus a athrú chun dáta ar bhonn ráithiúil. Úsáidtear toradh na measúnuithe sin chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh chun a chinntiú go ndéantar rioscaí a bhainistiú ar leibhéal inghlactha.

Ar an gclár rioscaí, tugtar cur síos ar na rialuithe agus na gníomhartha atá riachtanach chun rioscaí a mhaolú agus sanntar freagrachtaí as rialuithe do bhaill foirne ar leith.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomhaíocht cheartaitheach a dhéanamh agus don lucht bainistíochta agus don Bhord Bainistíochta, nuair is ábhartha, ar bhealach tráthúil. Deimhním gur sainaitheintíodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus gur cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus chun aon easnaimh shainaitheanta a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta ag an Roinn chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Tá monatóireacht agus athbhreithniú na Roinne ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais bunaithe ar obair na n-íniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus ar na daoine den lucht bainistíochta laistigh den Roinn atá freagrach as an gcreat rialaithe inmheánaigh airgeadais a fhorbairt agus a chothabháil.

Saincheisteanna rialaithe inmheánaigh airgeadais

Níor sainaitheintíodh aon laigí eile i rialú inmheánach airgeadais maidir leis an mbliain 2021 as ar eascair caillteanas ábhartha nó as a bhféadfadh caillteanas ábhartha eascairt.

Saincheisteanna rialaithe Covid-19

Rinneadh measúnuithe ar thionchar phaindéim Covid-19 agus cuireadh bearta i bhfeidhm a fhágann gur féidir le gach ball foirne, beagnach, feidhmiú go hiomlán trí chianrochtain. Ar an mbealach sin, laghdófaí an cailleadh táirgiúlachta saothair de bharr cur isteach a bhaineann le paindéim Covid-19. De bharr na socruithe a bhfuil achoimre orthu thuas agus de bharr ardáin chomhroinnte TF a bheith ar fáil, bhí Vóta 12 ag obair ó chian ar fud na bliana 2021, agus ba bheag an tionchar a bhí ag an bpaindéim ar an timpeallacht rialaithe airgeadais.

David Moloney

Oifigeach Cuntasaíochta

Aoisliúntas agus Liúntais Scoir

23 Márta 2022

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir

Tuairim faoin gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2021 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáltas agus an caiteachas a bhain le Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2021, agus
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht arna fhógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúcháireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san aguisín leis an tuarascáil seo. Níl baint ná páirt agam le Aoisliúntas agus Liúntais Scoir agus tá na freagrachtaí eitice eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuarascáil ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscim orthu de réir eisceachta san aguisín leis an tuarascáil seo.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Seamus MacCárthaigh

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

24 Meitheamh 2022

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí an Oifigeach Cuntasaíochta

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach as na nithe seo a leanas:

- an cuntas leithreasa a ullmhú de réir alt 22 den Exchequer and Audit Departments Act 1866
- a chinntiú go gcomhlíonann an cuntas leithreasa ceanglais na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe agus ordacháin eile ón Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú, agus
- cur chun feidhme a dhéanamh ar cibé rialú inmheánach a chinneann an tOifigeach Cuntasaíochta a bheith riachtanach chun cuntas leithreasa a ullmhú atá saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, an cuntas leithreasa a iniúchadh agus tuairisciú air do Thithe an Oireachtais, á lua cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh, i mo thuairimse, a chuirtear na fáiltais agus an caiteachas a bhaineann leis an vóta i láthair go cuí sa chuntas.

Tá sé mar chuspóir agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh agam dearbhú réasúnach a fháil ar cé acu atá nó nach bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis. Is ionann dearbhú réasúnach agus leibhéal ard dearbhaithe. Mar sin féin, ní deimhniú é gur i ngach cás ina bhfuil sé ann a aimseofar míráiteas ábhartha le linn iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht. Is féidir le míráitis teacht as calaois nó earráid agus meastar iad a bheith ábhartha más amhlaidh ina n-aonar nó mar chomhiomlán a d'fhéadfaí a bheith ag súil leis le réasún go rachadh siad i bhfeidhm ar chinntí eacnamaíocha a dhéanann úsáideoirí ar bhonn an chuntais leithreasa.

Mar chuid d'iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht, úsáidim breithiúnas gairmiúil agus coinním sceipteachas gairmiúil ar bun ar fud an iniúchta. Le linn déanamh amhlaidh,

- Déanaim sainithint agus measúnú ar na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha sna ráitis airgeadais, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis; ceapaim nósanna imeachta iniúchóireachta atá freagrúil do na rioscaí sin agus cuirim i bhfeidhm iad; agus faighim fianaise iniúchta is leor agus is cuí chun bunús a thabhairt do mo thuairim. Is airde an baol nach mbraithfí míráiteas ábhartha de bharr calaoise ná de bharr earráide, toisc go bhféadfadh claonpháirteachas, brionnú, easnamh d'aon ghnó, mífhaisnéis nó sárú ar an rialú inmheánach a bheith i gceist le calaois.

- Gnóthaím tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh chun nósanna imeachta iniúchóireachta a cheapadh atá oiriúnach do na cúinsí. Ní dhéanaim amhlaidh, áfach, chun tuairim a thabhairt ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim measúnú ar cé acu a comhlíonadh nó nár comhlíonadh forálacha cuntasaíochta na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Déanaim cumarsáid leis an Oifigeach Cuntasaíochta maidir le raon feidhme agus uainiú beartaithe an iniúchta agus le fionnachtana suntasacha an iniúchta, lena n-áirítear aon easnamh shuntasacha i rialú inmheánach a shainithnínm le linn m'iniúchta, i measc ábhair eile.

Tuairiscím trí eisceacht i gcás gurb amhlaidh, i mo thuairimse,

- nach bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe ar fad a theastaigh uaim do m'iniúchadh, nó
- nár leor na taifid chuntasaíochta chun mé a chumasú iniúchadh réidh cuí a dhéanamh ar an gcuntas leithreasa, nó
- nach bhfuil an cuntas leithreasa ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Tuairisciú ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais

Ní chumhdaíonn mo thuairim ar an gcuntas leithreasa an ráiteas ón Oifigeach Cuntasaíochta faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ní chuirim aon chinneadh dearbhaithe in iúl ina leith.

I dtaca leis an iniúchadh ar an gcuntas leithreasa, ceanglaítear orm faoi na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais a léamh agus, le linn déanamh amhlaidh, a bhreithniú cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh atá an fhaisnéis atá tugtha laistigh de neamh-chomhsheasmhach go hábhartha leis an gcuntas leithreasa nó le heolas a gnóthaíodh le linn an iniúchta nó atá an chuma uirthi ar shlí eile go ndearnadh míráiteas ábhartha ina leith. Más amhlaidh, bunaithe ar an obair a rinne mé, go gcinnim go ndearnadh míráiteas ábhartha, ceanglaítear orm an fóras sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Féachaim le linn an iniúchta le fianaise a fháil ar rialtacht na n-idirbheart airgeadais. Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, tuairisciú i gcás go sainithnínm aon chás ábhartha nár caitheadh airgead poiblí do na críocha a bhí beartaithe ann nó nach ndearnadh na hidirbhearta de réir na n-údarás a bhí á rialú ann.

Ceanglaítear orm freisin faoi Acht 1993 tuarascáil a ullmhú gach bliain ar cibé ábhair a eascraíonn as m'iniúchtaí ar na cuntais leithreasa is cuí liom. I gcásanna den sórt sin, tagraítear sna deimhnithe tuairime ar na cuntais leithreasa lena mbaineann don chaibidil ábhartha/do na caibidlí ábhartha sa *Tuarascáil ar Chuntais na Seirbhísí Poiblí* uaim, ar tuarascáil bhliantúil í.

Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir

Cuntas Leithreasa 2021

		2021		2020
		Soláthar meastacháin		Toradh
		€000	€000	€000
Caiteachas an chláir				
A	Aoisliúntas agus liúntais scoir			
	<i>Bunaidh</i>	666,268		
	<i>Forlíontach</i>	34,001		
			700,269	698,543
				628,412
Ollchaiteachas				
	<i>Bunaidh</i>	666,268		
	<i>Forlíontach</i>	34,001		
			700,269	698,543
				628,412
B	Leithreasaí-i-gcabhair			
	<i>Bunaidh</i>	326,400		
	<i>Forlíontach</i>	34,000		
			360,400	433,798
				366,104
Glanchaiteachas				
	<i>Bunaidh</i>	339,868		
	<i>Forlíontach</i>	1		
			339,869	264,745
				262,308

Farasbarr

Tá an farasbarr ar an tsuim atá curtha ar fáil os cionn na glansuime feidhmithe dlite le géilleadh don Stáitchiste

	2021	2020
	€	€
Farasbarr le géilleadh	75,123,535	113,209,239

David Moloney

Oifigeach Cuntasaíochta
Aoisliúntas agus Liúntais Scoir

23 Márta 2022

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2021

	2021	2020
	€000	€000
Costas an chláir	698,231	628,140
Pá	—	—
Neamhphá	312	272
Ollchaiteachas	698,543	628,412
<i>Lúide</i>		
Leithreasáí-i-gcabhair	433,798	366,104
Glanchaiteachas	264,745	262,308
Caiteachas a tabhaíodh in áit eile		
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)	3,804	3,803
Glanchostas an chláir	268,549	266,111

1.1 Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Is é atá i suim an glanchaiteachais ar sheirbhísí gaolmhara ná na suimeanna seo a leanas maidir le Vóta 12 a tabhaíodh in áit eile.

	2021	2020
	€000	€000
Vóta 7 Airgeadas	57	44
Vóta 18 An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	2,732	2,674
An Príomh-Chiste ^a	1,015	1,085
	3,804	3,803

Nóta ^a Tagann caiteachas Príomh-Chiste aníos ar phinsin agus costais bhainteacha Céilí agus Leanáí Airí, Cathaoirligh, Leas-Chathaoirligh, Ceann Comhairle agus Leas-Cheann Comhairle.

Nóta 2 Ráiteas faoin Staid Airgeadais ag an 31 Nollaig 2021

	Nóta	2021 €000	2020 €000
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.1	30,730	18,454
Iarmhéideanna dochair eile	2.2	350	267
Iomlán na sócmhainní reatha		31,080	18,721
Lúide dliteanais reatha			
Iarmhéideanna creidmheasa eile	2.3	11,468	11,439
Glanmhaoiniú Státchiste	2.4	19,612	7,282
Iomlán na ndlíteanas reatha		31,080	18,721
Glansócmhainní reatha		—	—
Glansócmhainní		—	—
Arna léiriú ag:			
Cuntas maoinithe Stáit	2.5	—	—

2.1 Banc agus airgead tirim

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
larmhéid ag an bPámháistir	30,730	17,755
Ginearálta agus airgead tirim		
larmhéid cuntais bainc tráchtála	—	699
	30,730	18,454

2.2 larmhéideanna dochair eile

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Pinsin in-fhorchúitithe atá dlite ag ranna eile	350	267
	350	267

2.3 larmhéideanna creidmheasa eile

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Suimeanna atá dlite don Stát		
Cáin ioncaim	8,337	7,656
Muirear Sóisialach Uilíoch	1,350	1,258
Cáin Mhaoine Áitiúil	151	141
	9,838	9,055
Asbhaintí pinsin deonacha á gcoinneáil ar fionraí	35	17
Míreanna creidmheasa fionraí eile	1,595	2,367
	11,468	11,439

2.4 Glanmhaoiniú Státchiste

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Farasbarr le géilleadh	75,124	113,209
Deontas ón Státchiste nár tarraingíodh	(55,512)	(105,927)
Glanmhaoiniú Státchiste	19,612	7,282
Arna léiriú ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	30,730	18,454
larmhéideanna dochair: fionraí	350	267
	31,080	18,721
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(9,838)	(9,055)
larmhéideanna creidmheasa: fionraí	(1,630)	(2,384)
	(11,468)	(11,439)
	19,612	7,282

2.5 Cuntas maoinithe stáit

	Nóta	2021	2020
		€000	€000
larmhéid ag an 1 Eanáir		—	—
Eisíocaíochtaí ón Vóta			
Soláthar meastacháin	Cuntas	339,869	
Farasbarr le géilleadh	Cuntas	(75,124)	
Glanvóta		264,745	262,308
Caiteachas (airgead tirim) a tabhaíodh in áit eile		3,804	3,803
Glanchostas an chláir		(268,549)	(266,111)
larmhéid ag an 31 Nollaig		—	—

Nóta 3 Caiteachas an Vóta

Clár A Aoisliúntas agus Liúntais Scoir

		2021		2020
		Soláthar meastacháin		Toradh
		€000	€000	€000
		Toradh		Toradh
		€000	€000	€000
A.1	Liúntais aoisliúntais, liúntais chúitimh, pinsin agus liúntais áirithe leanaí			
	<i>Bunaidh</i>	490,090		
	<i>Forlíontach</i>	4,640		
			494,730	494,352
				456,298
A.2	Íocaíochtaí faoi na scéimeanna pinsin ranníocacha do chéilí agus leanaí státseirbhíseach, comhaltaí na mbreithiúna agus oifigigh na cúirte			
	<i>Bunaidh</i>	42,838		
	<i>Forlíontach</i>	(787)		
			42,051	44,036
				43,011
A.3	Pinsin ex-gratia do bhaintreacha agus leanaí státseirbhíseach, comhaltaí na mbreithiúna agus oifigigh na cúirte			
	<i>Bunaidh</i>	260		
	<i>Forlíontach</i>	(56)		
			204	199
				253
A.4	Liúntais bhreise agus aiscí maidir le hoifigigh bhunaithe agus íocaíochtaí maidir le seirbhís aistrithe			
	<i>Bunaidh</i>	109,800		
	<i>Forlíontach</i>	32,008		
			141,808	137,617
				106,065
A.5	Pinsin, liúntais agus aiscí maidir le hoifigigh neamhbhunaithe agus a gcéilí agus leanaí agus pinsin agus íocaíochtaí eile maidir le seirbhís aistrithe			
	<i>Bunaidh</i>	22,000		
	<i>Forlíontach</i>	(1,742)		
			20,258	21,551
				21,883
A.6	Deontais díobhála agus táillí leighis			
	<i>Bunaidh</i>	401		
	<i>Forlíontach</i>	(50)		
			351	287
				328

		2021		2020
		Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
A.7	Táillí a bhaineann le pinsean agus speansais eile			
	<i>Bunaidh</i>	424		
	<i>Forlíontach</i>	(12)		
			412	272
A.8	Íocaíochtaí maidir le dliteanas faoi Chaibidil 2C den Acht Comhdhlúite Cánacha, 1997		400	135
A.9	Dlíteanais phinsin iarbhall seirbhíse poiblí atá infiochta faoi reacht		55	54
		700,269	698,543	628,412

Difríochtaí suntasacha

San achoimre a leanas, tá na cúiseanna a bhaineann le difríochtaí suntasacha i gcaiteachas an chláir (+/- 5% agus €100,000).

A.4 Liúntais bhreise agus aiscí maidir le hoifigigh bhunaithe agus íocaíochtaí maidir le seirbhís aistrithe

Soláthar meastacháin €109.8 milliún; toradh €137.6 milliún

Téann an líon daoine a thagann isteach sa scéim agus a imíonn aisti agus an meascán grád i bhfeidhm ar chaiteachas ar an bhfhotheideal seo agus bíonn éagsúlacht ag baint leis sin bliain ar bhliain. Leibhéil níos airde cnapshuimeanna i gcoibhneas leis an tsuim ar soláthraíodh di sa mheastachán mar gheall ar mheascán níos airde grád de dhaoine a chuaigh ar scor ba chúis le méadú caiteachais de €27.8 milliún i gcoibhneas leis an meastachán. Nuair a chuirtear san áireamh an inathraitheacht inmheánach caiteachais, mar a sheas sí ag deireadh mhí Dheireadh Fómhair, iarradh meastachán forlíontach de €32 mhilliún i gcomhair fhotheideal A.4 mar bheart réamhchúraim agus d'fhaomh an tOireachtas é. Mar a tharla, ag deireadh na bliana, chuaigh 1,856 dhuine ar scor (112% den mheastachán bunaidh) ón scéim bhunaithe agus fuair siad cnapshuim faoi fhotheideal A.4. Mar sin de, níor úsáideadh an soláthar forlíontach ina iomláine.

A.7 Táillí a bhaineann le pinsean agus speansais eile

Soláthar meastacháin €424,000; toradh €312,000

D'fhan an soláthar do tháillí dlí gan úsáid ag deireadh bliana 2021 agus mar thoradh air sin bhí toradh 2021 níos ísle ná mar a bhíodhas ag súil leis.

A.8 Íocaíochtaí maidir le dliteanas faoi Chaibidil 2C den Acht Comhdhlúite Cánacha, 1997

Soláthar meastacháin €400,000; toradh €135,000

Foráiltear leis an acht seo go bhféadfaidh daoine aonair a tháinig faoi dhliteanas i leith cáin ioncaim “barrachas inmhuirearaithe” a roghnú aon bharrachas inmhuirearaithe a aisíoc thar thréimhse iarscoir suas le 20 bliain, ach caithfidh an riarthóir pinsin an tsuim iomlán atá dlite a íoc leis an Ard-Bhailitheoir laistigh de thrí mhí ó scor an duine. Taispeántar é mar mhuirear faoi fhotheideal A.8 má tharlaíonn sé sin.

Tharla an t-easnamh caiteachais de €265,000 i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin de €400,000 mar gheall gurbh ísle ná mar a bhíodhas ag súil leis a bhí an líon daoine a d’fheidhmigh a gceart chun muirear a chruthú chuig an Vóta.

Nóta 4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

		2021		2020
		Measta	Réadaithe	Réadaithe
		€000	€000	€000
1	Fáltas faoin Acht Leasa Shóisialaigh (Comhdhlúthú), 1993 (Uimh. 38 de 1993), maidir le dliteanas pinsin foirne	28,000	25,400	25,400
2	Fáltais maidir le dliteanas pinsin na mball foirne ar iasacht, etc.	1,300	888	1,009
3	Ranníocaíochtaí le scéim pinsin céilí agus leanaí le haghaidh státseirbhíseach agus daoine eile	17,550	17,624	17,055
4	Fáltais maidir leis an scéim ranníocach a tionscnaíodh do státseirbhísigh bhunaithe a ceapadh an 6 Aibreán 1995 nó tar éis an dáta sin (Ciorclán 6/95)	33,800	38,815	36,854
5	Aisíocaíocht aiscí, etc.	500	624	112
6	Ceannach meas-seirbhíse	5,200	5,594	6,405
7	Ranníocaíochtaí scéime aonair			
	<i>Bunaidh</i>	240,000		
	<i>Forlíontach</i>	34,000		
		274,000	344,853	279,269
8	Ilghnéitheach	50	—	—
	iomlán	360,400	433,798	366,104

Difríochtaí suntasacha

San achoimre a leanas, tá na cúiseanna a bhaineann le difríochtaí suntasacha i leithreasaí-i-gcabhair (+/- 5% agus €100,000). Ar an iomlán, bhí €107.398 milliún sa bhreis sna leithreasaí-i-gcabhair ná mar a bhí sa mheastachán. Tá míniú ar na difríochtaí leagtha amach thíos.

1 Fáltas faoin Acht Leasa Shóisialaigh (Comhdhlúthú), 1993 (Uimh. 38 de 1993), maidir le dliteanas pinsin foirne

Soláthar meastacháin €28 milliún; réadaithe €25.4 milliún

Rinneadh athbhreithniú ar na fáltais a bhí dlite faoin reachtaíocht seo go gairid i ndiaidh na meastacháin a chríochnú. Ba é toradh an athbhreithnithe sin go raibh na fáltais a bhí dlite le laghdú go €25.4 milliún ó €28 milliún, agus taisceadh na fáltais sin dá réir.

2 Fáltais maidir le dliteanas pinsin na mball foirne ar iasacht, etc.

Soláthar meastacháin €1.3 milliún; réadaithe €888,000

Tharla an laghdú de thart ar €400,000 mar gheall ar laghdú ar leibhéal fáltais na mball foirne ar iasacht. Tá sé deacair líon na mball foirne ar iasacht a thuar ó bhliain go bliain.

4 Fáltais maidir leis an scéim ranníocach a tionscnaíodh do státseirbhísigh bhunaithe a ceapadh an 6 Aibreán 1995 nó tar éis an dáta sin (Ciorclán 6/95)

Soláthar meastacháin €33.8 milliún; réadaithe €38.8 milliún

Tharla an méadú de thart ar €5 mhilliún toisc gur gannmheasadh leibhéal na bhfáltais ó chohórt státseirbhíseach a ceapadh an 6 Aibreán 1995 nó tar éis an dáta sin agus roimh an 1 Eanáir 2013 atá ina gcomhaltaí den scéim bhunaithe. Laghdóidh an líon sa chohórt sin de réir mar a théann daoine ar scor ach bíonn tionchar ag athruithe sna leibhéil tuarastail sin ar leibhéal ranníocaíochtaí an chohóirt sin, rud a d'fhéadfadh méadú i gcomhréir le dul chun cinn gairme.

5 Aisíocaíocht aiscí, etc.

Soláthar meastacháin €500,000; réadaithe €624,000

Athraíonn an fotheideal seo bliain ar bhliain toisc go bhfuil sé ag brath ar státseirbhísigh a bheith ag aisíoc a gcuid aiscí. Mar thoradh air sin, féadann sé a bheith deacair an meastachán a thuar.

6 Ceannach meas-seirbhíse

Soláthar meastacháin €5.2 milliún; réadaithe €5.594 milliún

Is rogha é ceannach meas-seirbhíse a fhéadann an comhalta a roghnú i mbliain ar leith faoina rogha féin agus, mar sin, is deacair fáltais ar an bhfotheideal seo a thuar go cruinn.

7 Ranníocaíochtaí scéime aonair

Soláthar meastacháin €240 milliún; réadaithe €344.853 milliún

Is ionann an tsuim a chuirtear leis an Vóta maidir leis an Scéim Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair agus ranníocaíochtaí a rinne gach státseirbhíseach nua a thosaíonn a bhfostaíocht tar éis an 1 Eanáir 2013. Cé go mbíonn maoirseacht lárnach ann ar an líon iomlán fostaithe seirbhíse poiblí, is i rannóga aonair in aon bhliain a bhainistítear an líon iomlán iontrálaithe nua, agus uainiú a gceaptha agus an grád agus an leibhéal pá ar a gceaptar iad agus é faoi réir difríocht leathan. Mar gheall ar nádúr na bpróiseas earcaíochta agus scoir ar fud na seirbhíse poiblí, is ann fós do leibhéal difríochta i meastacháin i leith fáltais.

Nóta 5 Soláthar Foirne agus Luach Saothair

5.1 Foireann

Maidir le gach ball foirne a fhostaítear i riar agus íoc an aoisliúntais a mhuirearaítear chuig an Vóta seo, íoctar iad ó Vóta 18 – An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte. Muirearaítear costais na mball foirne atá ag tabhairt faoi cheapadh an bheartais aoisliúntais chuig Vóta 11 – Oifig an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

5.2 Pinsinéirí

Leagtar amach thíos de réir teidil an líon iomlán pinsinéirí atá i mbun íocaíochta ag deireadh na bliana.

		2021	2020
A.1	Liúntais aoisliúntais, liúntais chúitimh, pinsin agus liúntais áirithe leanaí	21,462	19,961
A.2	Íocaíochtaí faoi na scéimeanna pinsin ranníocacha do chéilí agus leanaí státseirbhíseach, chomhaltaí na breithiúna agus oifigigh na cúirte	3,037	2,986
A.3	Pinsin ex-gratia do bhaintreacha agus leanaí státseirbhíseach, chomhaltaí na breithiúna agus oifigigh na cúirte	14	18
A.5	Pinsin, liúntais agus aiscí maidir le hoifigigh neamhbhunaithe agus a gcéilí agus leanaí agus pinsin agus íocaíochtaí eile maidir le seirbhís aistrithe	4,390	4,438
A.9	Dliteanais phinsin iarbhall seirbhíse poiblí atá iníochta faoi reacht	3	3
		28,906	27,406

5.3 Seirbhísí gníomhaireachta íocaíochta pinsin

Déanann an Roinn (Vóta 12) íocaíochtaí pinsin, ar bhonn gníomhaireachta, le hiarbhaill foirne de na comhlachtaí atá leagtha amach thíos.

Ainm an chomhlachta	Líon na bpinsinéirí	Oll-luach (in aghaidh na bliana) €milliún
Pinsin Coistí Gairmoideachais/Institiúidí Teicneolaíochta/Bord Oideachais agus Oiliúna	11,249	316
Pinsin FÁS/SOLAS	1,472	30

Muirearaítear na suimeanna a íoctar chuig Vóta 26 Oideachas agus chuig Vóta 45 Breisoideachas agus Ardoideachas, Taighde agus Eolaíocht.

5.4 Ró-íocaíochtaí pinsin

Ba é iomlán na ró-íocaíochtaí ag deireadh na bliana ná €48,863 (72 gcás), (2020: €190,642 (48 gcás)). Tá pleananna forchúitithe i bhfeidhm dóibh go léir.

5.5 Tuarastal an Oifigh Cuntasaíochta

Chomh maith le bheith ina Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir, tá sé ar an Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 11 Oifig an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Nochtar a thuarastal sa Chuntas Leithreasa do Vóta 11.

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Laghdú pinsin

Foráiltear le hAcht na bPinsean (Laghdú), 1965, agus leis an Acht um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012, go ndéantar pinsin na státseirbhíseach a choinnítear nó a athfhostaítear tar éis a ngnáthaoise scoir a laghdú de réir mar is gá lena chinntiú nach sáraíonn a bpá iomlán sa tréimhse coinnithe nó athfhostaithe an luach saothair a gheobhadh siad dá bhfanadh siad sna poist a bhí acu ar an lá deiridh dá gcuid seirbhíse inríofa. Foráiltear leis an reachtaíocht freisin go bhféadfaí laghduithe dá leithéid a tharscaoileadh faoi rogha an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

In 2021, laghdaíodh pinsin 30 státseirbhíseach scortha go hiomlán nó go páirteach. Ba é €185,888 an tsuim iomlán a laghdaíodh in 2021.